

KĀ APRĒĶINĀT PAŠIZMAKSU?

Jauno uzņēmēju centrs
LATVIJA

SOROSA
FONDS
LATVIJA

Projektu finansiāli atbalsta Sorosa fonds-Latvija

1. IZMAKSU VEIDI

- Fiksētās izmaksas- izmaksas, kas ir nemainīgas un nav atkarīgas no saražoto produktu vai pakalpojumu daudzuma
 - Piemēram- nomas maksa, apdrošināšana, maksa par internetu, administrācijas alga parasti tiek uzskatītas par fiksētām izmaksām
- Mainīgās izmaksas- izmaksas, kas mainās atkarībā no saražotā preču vai pakalpojumu daudzuma
 - Piemēram- izejvielu izmaksas, darba samaksa par gabaldarbu, iepakojuma izmaksas utt. Parasti ir tiek uzskatītas par mainīgām izmaksām

Problēma: fiksētās izmaksas nevar tieši iekļaut pašizmaksas aprēķinā

+ 2. PIEMĒRS: PAŠIZMAKSAS APRĒĶINS ŠŪŠANAS FIRMAI: pieņēmumi

Produkti:	A	B	C
Gab/mēnesī	10	30	50
Materiāla izmaksas/ gab	20	15	10
Darba izmaksas Ls/h	7	5	6
Mainīgās izmaksas Ls/gab	27	20	16
Laika patēriņš vienas vienības izgatavošanai cilvēkstundas	10	15	5

+ 3. Ražošanas iekārtu amortizācijas aprēķins

- Ražošanas vajadzībām uzņēmums iegādājās iekārtas 10000 Ls vērtībā
- Paredzamais iekārtu kalpošanas laiks 5 gadi
- Ikmēneša amortizācijas izmaksu aprēķins:

$$10000/5/12= 167$$

- Līdzīgi amortizācija ir jāreķina arī citām iekārtām, piemēram, datoriem (3 gadi), mēbelēm (5 gadi) utt

+ 4. FIKSĒTĀS IZMAKSAS

Telpu noma mēnesī kopā	500
Elektrība	50
Sakari	30
Vadītāja alga	500
Amortizācija	167
Pārējās izmaksas	150
Kopā mēnesī	1397

+ 5. CITI PIENĒMUMI

- Uzņēmumā strādā 5 darbinieki.
- Katrs mēnesī strādā 160 stundas
- Produktu izgatavošanai nepieciešamais laiks
 - A produktam 10 stundas
 - B produktam 15 stundas
 - C produktam 5 stundas

6. FIKSĒTO IZMAKSU ATTIECINĀŠANA UZ DARBA STUNDĀM

- Lai aprēķinātu produkta pašizmaksu nepieciešams attiecināt fiksētās izmaksas uz kādu no mainīgajiem ražošanas parametriem:
 - Nostrādāto stundu skaitu
 - Izlaisto produktu skaitu
 - Ražošanas mainīgajām izmaksām
- Konkrētajā piemērā fiksētās izmaksas tiek attiecinātas uz nostrādāto (kopējo) stundu skaitu:

$$1379/800 = 1,7$$

t.i. Fiksētās izmaksas uz vienu darba stundu sastāda 1,7 Ls

+ 7. PAŠIZMAKSAS APRĒĶINS

- Mainīgās izmaksas katram produktam sastāda:

Produkti:	A	B	C
Main. izmaksas	27	20	16

- Pašizmaksas aprēķins:

mainīgās izmaksas uz vienu vienību + ražošanai nepieciešami stundu skaits* fiksētās izmaksas proporcija uz vienu stundu

- A produktam $27 + 10 * 1,7 = 44$ Ls
- B produktam $20 + 15 * 1,7 = 46$ Ls
- C produktam $16 + 5 * 1,7 = 25$ Ls

Jautājumi ?

aivars.timofejevs@juc.lv

